

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 135. — ŠTEV. 135.

NEW YORK, TUESDAY, JUNE 11, 1935. — TOREK, 11. JUNIJA 1935

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

VODITELJI KONGRESA PRED VELIKO BORBO ZA NRA

GUFFNEYEVA PREDLOGA BI ODVRNILA PREMOGARSKI ŠTRAJK

Ovire za podaljšanje naraščajo. — Bliža se dan, ko pride NRA ob veljavo. — Delavstvo zahteva sprejem Guffeyeve in Wagnerjeve predloge. — Tudi debata v senatu bi mogla premogarsko stavko odložiti.

WASHINGTON, D. C., 10. junija. — Voditelji administracije v kongresu stoe pred veliko borbo, ko se bliža usodepolni dan 16. junija, ko izgubi NRA svojo veljavno.

Medtem ko skušajo vladni pristaši čimprej sprejeti predsednikovo predlogo za novo NRA, se nasprotniki pripravljajo, da bodo pobijali predlogo in dovolili, da NRA 16. junija sploh umre.

Predsednik senatnega finančnega odbora Harrison bo stavl nujni predlog, da senat sprejme predlogo za novo NRA, kakor jo je že sprejela poslanska zbornica. Po tej predlogi bo sicer ostalo samo še ogrodje stare NRA, vendar pa bo imela dovolj moči, da bo zbiral podatke o delavskih plačah in o izkoriščanju posameznih podjetnikov, da bo mogla poročati predsedniku.

Vladni voditelji so bili že posvarjeni, da bo nasprotna skupina zahtevala, da se predloga še enkrat izroči finančnemu odboru v prevdaren in proučavanje, toda temu nasprotno pa bo najbrže delavstvo zahtevalo takojšnji sprejem Guffneyeve premogarske in Wagnerjeve delavske predloge, ki že sami predstavljate velik del nove NRA.

Senator Harrison je uverjen, da bo Rooseveltova predloga v senatu sprejeta v isti obliki, kakor jo je sprejela poslanska zbornica.

Pristaši Guffeyeve premogarske predloge zahtevajo, da mora biti predloga sprejeta pred 16. junijem, ker bodo v nasprotuem slučaju premogarji začeli stavkati.

Premogarske delavske organizacije in posebno United Mine Workers of America vstrajajo pri tem, da je sprejeta Guffneyeva predloga, ki bo stopila na mesto premogarskih pravilnikov, ki so bili razvedljavljeni vsled odločitve najvišjega sodišča.

Predsednik Roosevelt je prejšnji teden odločil, da mora biti Guffneyeva predloga med vsemi predlogami najprej sprejeta. Predsednik je mnenja, da bi ta predloga odvrnila nevarno stavko, poleg tega pa bi bila tudi podlaga za slične postave za druge industrije.

WASHINGTON, D. C., 10. junija. — Washingtonu narašča upanje, da bo mogoče odvrniti pretečo premogarsko stavko, ko je predsednik odbora podjetnikov Charles O'Neil naznanil, da se je sporazumil z United Mine Workers glede premembe Guffneyeve premogarske predloge.

Po tej predlogi bi bila postavljena 'mala NRA', in bi bilo po njej mogoče določati cene, da bi lastniki rokov imeli dovolj dohodkov, da bi mogli vstreči zahtevi premogarjev glede plač in delovnega časa.

Sedanji premogarski položaj je zelo kočljiv in nevaren. Predsednik United Mine Workers of America John L. Lewis je zagrozil, da bo 17. junija zastavkalo 450,000 premogarjev, ako do tedaj ne bo sklenjena med premogarji in lastniki rokov nova pogodba glede plač in delovnih ur.

Lewis je tudi potrdil, da je bil dosežen sporazum z O'Neillovim odborom. Dodal pa je tudi, da bo mogoče vsled dolgotrajne debate v senatu tudi z lastniki rokov dosežen sporazum, da se stavka za nekaj časa še odloži.

GOERING SE JE VRNIL V NEMČIJO

Princ Pavel mu je podelil visoko odlikovanje. General se je razjaril nad časnikarskim poročevalcem.

Monakovo, Nemčija, 10. junija. — Ministrski predsednik general Goering je po dvomesecnem potovanju po Balkanu prišel v Monakovo. Iz Beograda je došpel z aeroplonom, s katerim se je za malo časa ustavil v Budimpešti.

Pred odhodom iz Beograda mu je regent princ Pavel podelil najvišje odlikovanje za tuje red belega orla.

Beograd, Jugoslavija, 10. junija. — Uradni krog v Beogradu se trudijo zastor molčavnosti vrci čez pripeljaj, ki se je zgodil tekmo Goeringovega obiska.

V razgovoru z izdajateljem vodilnega jugoslovana, dnevnika "Politika", Valterjem Ribnikovom, je Goering Ribnikovu očital, da njegov list zavzema Nemčijo sovražno stališče. Pri tem je bil Goering tako glasen, da je bilo mogoče slišati njegov glas po hodnikih hotela. Ob tej priliki je Goering zagrozil, da bo dopisnika "Politike" izgnal iz Berlinja in je to grožnjo ponovil, ko je prišel na letališče nek poročevalce, da poroča o Goeringovem odhodu.

PREDSEDNIK DELA NA SVOJEM DOMU

Hyde Park, N. J., 10. junija. — Ko se je v petek predsednik Roosevelt pripravil, da odpote iz Bele hiše na svoj dom v Hyde Park, je v svoj kovčeg naložil poldrugi čevelj raznih listin ter je kažoč na nje, rekel:

"Samo to bom delal, kadar pridem domov in nič drugoga".

Ko je skupno s svojima osebnima tajnicama Miss Margaret Le Hand in Miss Grace Tully delal do večera, je prišel do polovice kupa in bo predelal vse do sreda zjutraj, ko bo z avtomobilom odpotoval v West Point. V sredo zvečer bo predsednik zopet v Beli hiši.

Svoje delo v nedeljo je predsednik samo dvakrat prekinil; prvič, ko je bil s svojo materjo v St. James episkopalni cerkvi in popoldne, ko se je z avtomobilom odpeljal z materinega posestva na svoje malo posestvo v Dutchesk okraju.

Ker je predsednikov prvič tajnik Louis Howe že dolgo bolan, mora mnogo sam pisati, kajti mnogo zaupnih pisem, katere je navadno pisal predsednikov osebni tajnik, mora sedaj pisati sam.

"Glas Naroda"
Advertise in

PREMIRJE V GRAN CHACO SKLENJENO

Zunanja ministra obeh držav sta se pogodila za premirje 12 dni. — V tem času se bodo vršila mirovna pogajanja.

Buenos Aires, Argentina, 10. junija. — Bolivijski in paragvajski zunanjí minister sta se sporazumela za 12-dnevno premirje, ki bo mogoče prineslo zaželeni mir, ki bo končal triletno krvavo vojno, ki je na obih straneh zahtevalo 50,000 življenj, 75.000 pa jih je pohabljene.

Do sporazuma je prišlo ob 3 zjutraj na konferenci, ki se je pričela ob 10 zvečer.

Podrobnosti premirja niso bile oznanjene, toda se je izvedelo, da sta se oba zunanjí ministra sporazumela za 12-dnevno premirje. V tem času pa se bosta pogajala za mir.

Ako se oba zunanjí ministra pogodila za mirovne pogoje, jih morata Bolivija in Paragvaj potrditi, predno bo pogodbena podpisana v Buenos Aires.

Buenos Aires, Argentina, 10. junija. — Senora Delisario Rivarola, žena paragvajskega notranjega ministra in senora Tomás Elio, žena bolivijskega zunanjega ministra sta jokali, ko je bilo sklenjeno premirje in sta se v katedrali pri maši za mir poljubili. Svoja moža sta spremili v Buenos Aires na panameričko trgovsko konference in na pogajanja, ki naj bi končala obupno triletno vojno.

Pri maši, katero je služil nadškof Copello, so bili navzoči vsi zastopniki bojujočih se držav in zastopniki posredujenih držav.

Senora Elio ima štiri sinove na različnih krajinah bojnega poleta.

SPOPADI PRI POGREBU MORILCEV

Boston, Mass., 10. junija. — Do velikih izgredov je prišlo pri pogrebu dveh bratov Millen in Abrahama Faberja, ki so bili v petek zjutraj usmrčeni na električnem stolu.

Družine obeh Millenov in Faberja so protestirale proti navzočnosti velike množice in prišlo je do pretepa. Policia je pritegnila Helenu, da pride k meni v Pariz in se z menoj spriznjavi, ko sem bil iz političnih razlogov prisiljen zapustiti Romunsko?

"Ako bi svet poznal vso resnico naših zadev, bi bil meni bolj naklonjen. Tudi v kraljevem življenju so trenutki žalosti. V tem času obračam svoje misli na svojega sina Mihaila in naravnov tudi na mater, ki mu je dala življenje".

nahaja ve zaporih. Na pogreb svojega zaročence Faberja tudi ni prišla Rose Knellay.

POLITIČNA KRIZA NA ROMUNSKEM

Kraljev prijatelj je kritiziral vlado. — Ljudska stranka protestira. — Padec vlade je mogoč.

Bukarešta, Romunsko, 10. junija. — Romunski se nahaja v veliki politični krizi, ki bo mogoče izvzvati padec sedanje vlade in bo omajala stališče kralja Karola.

Krisa je nastala vsled radio govora kraljevega prijatelja Gabriela Marimescu, katerega je kralj Karol imenoval za policijskega načelnika v Bukarešti, ker je kritiziral romunsko vlado pred Karolovo vrnitvijo.

Hoover je naznanil, da so njegovi detektivi prijeli Hermanna M. Waleyina v njegovo ženo Margaret v Salt Lake City, Utah.

Kot pravijo zvezni uradniki, sta oba svoj zločin popolnoma priznala in kot svojega tovariša označila tudi Williama Mahala-a.

Ker je bil mladi Weyerhaeuser držan nad 7 dni, predno je bil izpuščen, je odvedba po Lindberghovi postavi postala zvezni zločin. Zato bodo odvajalec pripeljan v Washington, kjer bodo po Lindberghovi postavi obsojeni na smrt.

Prvi bankovec odkupnine za \$20 je bil izdan za železniški vozni listek v Huntington, Oregon to Salt Lake City, Utah, kjer so trgovci kmalu pričeli prejemati bankovec.

Ko je Waleyina žena v soboto dopoldne v neki trgovini hotela plačati z bankovcem za \$5, je blagajničarka naglo pogledala seznam bankovev odkupnine in je takoj poklicala policijo, ki je Waleyevu prijela. Kmalu nato so detektivi tudi prijeli njenega moža. Pri zalisiščanju sta vse priznala in izdala tudi Mahala.

Še predno sta bila Waley in njegova žena prijeta, je policija v Butte, Mont., bila Mahala na sledi. Nek policist je v nekem avtomobilu opazil poznan obraz. Takoj se spomnil, da je to Mahan, katerega je pred šestimi leti arretiral zaradi nekega bančnega ropa. Ko Mahan zapazi policista, naglo skoči iz avtomobila, je preskočil ograjo in izginil med hišami. Mahan pa je v avtomobilu pustil \$15,000 ki so del Weyerhaeuserjeve odkupnine.

Kitajci se bojejo, da se bo bivši cesar vrnil v to pokrajino in bo vladal povečani državi pod japonsko nadoblastjo na istem prestolu, s katerega ga je pregnala kitajska revolucija.

Temu nasproti pa Japonci zatrjujejo, da pripravljajo palacio za poveljnike severne armade, generala Umezua.

Iz Port Arthurja sta prišli dve japonski bojni ladji in sta se zasidrali pred Tientsinom.

Japonsko vojaštvo je bilo poslano z oklopнимi avtomobili in Jaigčum, kjer so kitajski vojaki, ki se umikajo iz severne Kitajske, začeli brzovojni drogi, ki služi japonskim vojaškim namenom. Japonci so naglo postavili nov drog in so pri tem opazili, da so se Kitajci umaknili samo 5 mil. Nekateri so mnenja, da nameravajo Kitajci pričeti boj.

Ko je japonsko vojaštvo odhaljalo proti Jangčunu, je sedem japonskih oklopnih avtomobilov ropatalo skozi mesto. Japonsko vojaško poveljstvo je obvestilo kitajске oblasti, da se bo nek japonski višji uradnik z aeroplonom peljal nad Tientsinom v Peiping in zahiteva zanj varnost.

STAVKA V LADJEDELNICI

Camden, N. J., 10. junija. — Konferenca, ki je imela namen poravnati spor med 4500 stekarjočimi delavci v ladjedelniči in lastniki, se je neuspešno končala.

Weyerhaeuserjev odvajalec prijet

ODVAJALČEVO ŽENO IZDAL IZMENJANI BANKOVEC

Prijeti zakonski par je vse priznal. — Tretjemu odvajalcu se je posrečilo pobegniti. — Odvajalci bodo obsojeni po Lindberghovi postavi.

WASHINGTON, D. C., 10. junija. — Ravnatelj preiskovalnega urada justičnega departmenta J. Edgar Hoover, je naznanil, da ste bili arretirani dve osebi, ki ste priznali, da ste bili v zvezi z odvedbo 9 let starega George Weyerhaeuserja, za katerega je njegov oče John Philip Weyerhaeuser plačal \$200,000 odškodnine.

Hoover je naznanil, da so njegovi detektivi prijeli Hermanna M. Waleyina v njegovo ženo Margaret v Salt Lake City, Utah.

Kot pravijo zvezni uradniki, sta oba svoj zločin popolnoma priznala in kot svojega tovariša označila tudi Williama Mahala-a.

Ker je bil mladi Weyerhaeuser držan nad 7 dni, predno je bil izpuščen, je odvedba po Lindberghovi postavi postala zvezni zločin. Zato bodo odvajalec pripeljan v Washington, kjer bodo po Lindberghovi postavi obsojeni na smrt.

Prvi bankovec odkupnine za \$20 je bil izdan za železniški vozni listek v Huntington, Oregon to Salt Lake City, Utah, kjer so trgovci kmalu pričeli prejemati bankovec.

Ko je Waleyina žena v soboto dopoldne v neki trgovini hotela plačati z bankovcem za \$5, je blagajničarka naglo pogledala seznam bankovev odkupnine in je takoj poklicala policijo, ki je Waleyevu prijela. Kmalu nato so detektivi tudi prijeli njenega moža. Pri zalisiščanju sta vse priznala in izdala tudi Mahala.

Še predno sta bila Waley in njegova žena prijeta, je policija v Butte, Mont., bila Mahala na sledi. Nek policist je v nekem avtomobilu opazil poznan obraz. Takoj se spomnil, da je to Mahan, katerega je pred šestimi leti arretiral zaradi nekega bančnega ropa. Ko Mahan zapazi policista, naglo skoči iz avtomobila, je preskočil ograjo in izginil med hišami. Mahan pa je v avtomobilu pustil \$15,000 ki so del Weyerhaeuserjeve odkupnine.

Ko je japonsko vojaštvo odhaljalo proti Jangčunu, je sedem japonskih oklopnih avtomobilov ropatalo skozi mesto. Japonsko vojaško poveljstvo je obvestilo kitajске oblasti, da se bo nek japonski višji uradnik z aeroplonom peljal nad Tientsinom v Peiping in zahiteva zanj varnost.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sunday and Holidays

Na celo leto vojna na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$2.00
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na Celotno leta	Za pol leta	\$2.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvsemel nedelj in praznikov.
Doprisi bres podpisna in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno
postavljati po Money Order. Pri spremembi kraja naravnika, prosimo, da se
zamislil prejšnje bivališče nazamali, da hitrejšemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-2276

SKRB ZA FARMERJE

Pred nekaj tedni je vojaški transportni parnik odpelj iz San Franciseo in peljal skupino farmerskih našljencev, za katere je Stric Sam pripravil domovanja v Matanuska dolini v Alaski, 125 milij od Sewarda.

S tem je ameriška vlada pokazala, da očetovsko skrb bi dobito žanje farmerje, ki so bili prisiljeni zapustiti po suši in peščenih viharjih opustošeno zemljo v državah Minnesota, North in South Dakota in Michigan.

Za nje pa je vse boljše preskrbljeno kot pa je bilo za pionirje, ki so prodirali proti zapadu.

Vlada je poslala v Matanuska dolino poljedeljskega večaka, da pripravi pot za nove pionirje.

Za vsako družino je vlada določila 40 akrov zemlje, hišo in gospodarska poslopja, živino in poljedeljsko orodje.

Vsakemu farmerju bo vpisan klog \$3000., katerega bo odplačeval 30 let po 3 odstotke.

Za zdravje kolonistov bodo skrbeli en zdravnik, en zobozdravnik in ena bolniška strežnica. Postavili bodo tudi šole in če bo šlo vse po sreči, bo v doglednem času razdeljenih 76,000 akrov rodovitne zemlje.

Izmisl velikega števila poslicev so bili izbrani oni kolonisti, ki so navajeni na ostro podnebje severozapada Združenih držav. Vsi so dobivali vladno podporo, ker se na svojih domovih niso več mogli preživljati.

Ništlo pa ne more jamiciti za njihov uspeh. Navzlie temu, da je zemlja rodovitna in za razmere v Alaski podnebje milo, vendar bodo morali premagati mnogo ovin. Mnogo bodo trpeli vsled moskitov.

Poteklo bo še nekaj let, predno se bo izkazalo, ako se je ta poiskus obnesel ali izjavil.

Vlada ni mogla pokazati večje velikodušnosti, kot da jim je pomagala v njihovem mnogoletnem prizadevanju, da bi se mogli preživljati na nerodovitni zemlji.

Iz poročila reliefnega administratorja Harry L. Hopkinsa je razvidno, da je skoro milijon farmerskih družin dobivalo vladno podporo.

S poskusom v Alaski hoče vlada kar največ farmerskih družin vzeti iz reljefa in jim pomagati, da se morejo sami preživljati.

Kako daleč bo šla vlada v tem, da pomaga revnim ljudem, da morejo skrbeti sami zase ni znano.

Lodelani so bili veliki in dobri načrti, toda šele bodočnost bo pokazala, ako bodo uspeli.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnom kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJU	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$ 18.25	Lir 200
\$ 7.30	Din. 300	\$ 44.40	Lir 500
\$11.75	Din. 500	\$ 88.20	Lir 1000
\$23.50	Din. 1000	\$ 176.—	Lir 2000
\$47.00	Din. 2000	\$ 263.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAVA SO NAVEDENE
CENE PODVREŽENE SPREMENI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgornjih navedenih, boditi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIN

Za izplačilo \$ 5.— morate podati	\$ 5.75
\$ 10.— " "	\$ 10.25
\$ 15.— " "	\$ 15.—
\$ 20.— " "	\$ 21.—
\$ 40.— " "	\$ 41.25
\$ 50.— " "	\$ 51.25

Prejemnik dobti v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujne nakazila izvršujemo po Cable Letter na pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

S pota.

Predno sem zapustil Kansas City, sem obiskal vojni muzej, kar je nekaj novega. Muzej je umetno zidan in stoji na majhnom hribčku, ki je poraščen z raznim drevojem in grmovjem. Na eni strani v muzeju so razni predmeti, ki kažejo vojne strahote, orozje, maske in sliske ki kažejo razne narodnosti v vojaških uniformah. Tu je videti vse, kar so vojaki prinesli z bojišča. Nek vojak je prinesel kose slikanih okraskov, ki so bili odstreljeni v neki katedrali. Dalje je mnogo srebrom ali zlatom okrašenih revolevjev, s popisom, katere mu generalu ali kakemu višemu častniku so bili odvzeti itd. Na drugi strani tega velikega muzeja pa so samo slike, ki predstavljajo strahote vojne. Tu je videti tudi mnogo zastav, raznih odlikovanj itd. Še na vožnji v Omaha, Neb. sem razmisljal o teh strahotah.

Muzej je veliko okroglo poslopje in so v kamen umetno izklesane podobe. Angel miru drži v rokah oljeno vejo in strmeče gleda vojake z orozjem. Poleg angelja pa sede in če vojne sirote. Poleg teh podob pa so po stenah še prazni prostori, v katere bodo v dolbe ne podobe generalov in tedenega predsednika Wilsona.

Kansas City se nahaja skoraj na meji držav Kansas in Missouri. Kot mesto je bilo inkorporirano leta 1850.

Prvi most iz Kansasa v Missouri je bil zgrajen leta 1869. Mesto šteje 121,857 prebivalcev.

V Kansas City so največje klavnicice, v katerih je prejšnje čas dela delalo na tisoče delavcev, danes pa jih je le še neznatno število.

Štirideset let sem delal v klavnicici, zdravje sem si pokvaril in onemogel in danes ni ne dela, ne dela. Le hišo imam, katero pa komaj izplačujem", mi je ternal rojak.

Reka Missouri ob velikem nizu za Josipa Grandovec za pol leta.

Obenem pa tudi pošiljam lepo pozdrave vsem Slovencem po Canadi in Širok Amerike.

S pozdravom John Snoj, naročnik.

"GLAS NARODA"
pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko storí. — Naročnina za stare kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošljamo.

DELAVSKA UNIJSKA ŠOLA

Unija International Ladies Garment Workers ima v Brookwoodu šolo, ki poučuje vse članice svoje unije, ki se žele še dalje izobražiti v svoji stroki. Na sliki vidite učenke enega razreda s svojim učiteljem.

Iz Slovenije.

Družinska žaloiga pred sodniki.

Pred malim senatom marihorskega okrožnega sodišča se je vršila 24. maja dopoldne razprava, za katere se je pobreško predmetje nenavadno zanimalo. Na zatožni klopi sta bila 26-letni mizarski pomočnik Anton Straus iz Prešernove ulice na Pobrežju in 32-letna vdova mizarskega mojstra Angela Gselmana iz Nasipne ulice 8. Anton Straus je obtožen, da je v noči na 18. marca z udarec s kolom usmrtil mizarskega pomočnika Konrada Gselmana. Angela Gselman pa, da je naklepoma pomagala stariju žaloigci s strašnim koncem. S Strausom ni bil dogovorjena in je bil njegov usoden poln nastop povsem slučajan.

Razpravo je vodil dr. Tomšak, obtožbo je zastopal državni tužilec Sever. Oba obtoženeca sta se nahajala v preiskovalnem zaporu, iz katerega so ju pripeljali pazniki v razpravno dvorano. V obtožnici je državni tužilec razgrial zamotano ozadje tragičnega dejanja.

Obdolženka se je poročila leta 1922 s Konradom Gselmanom. Toda kmalu je zavladala v zakonu nesoglasje. Pred sedmimi leti se je obdolženka spoznala s soobtožencem Strausom ter je nastala med njima ljubavno razmerje, katerega sad je bil tudi otrok. Gselman je vedel za razmerje, vendar je to mirno prenašal, ker je bil že po naravi mirnega značaja, bil pa je tudi skrben in pridevan v dobrski zakoni.

Pozdravljam tudi Petra Zago, ker nam večkrat kakšno simešno pove. Joe Zakrajsek.

Noranda, Canada.

Dolgo se že nikdo ni oglasil iz naše naselbine, Norande. Zatoraj jaz malo omenim, kako je tu. Delavski razmere so bolj slabe, ali kateri dela še prilično zasluži.

Sedaj nas je tudi obiskal častiti g. župnik J. Plevnik, tako da je imel vsaki priliko opraviti svojo velikonočno dolžnost.

Obenem tudi pošiljam naročnino za Josipa Grandovec za pol leta.

Obenem pa tudi pošiljam lepo pozdrave vsem Slovencem po Canadi in Širok Amerike.

S pozdravom John Snoj, naročnik.

Peter Zgaga

POGOVOR NA PIKNIKU.

Nedavno sem površno opisal priprave za piknik, danes se pa spodbodi, da pogrejem starost v povem, kako je na pikniku.

Po mojem mnenju so si slovenski pikniki precej podobni, pa naj se vrše v Californiji ali na Long Islandu.

Že zdaj popoldne začno

prihajati rojaki, in člani veseljene odbora imajo čez glavo.

Blagajnik sedi pri vhodu poleg male mizice. Na mizici je lesena skatija, v kateri so bile nekoč cigare. Tista skatija je provizorna društvena blagajna.

Tudi bar je proviziorična. Kozareci na baru so lepo pomiti, poleg je pa velika posoda za ponivanje posode. Proti večerni ne veš več, če je v veliki posodi voda ali pivo.

No, proti večeru je nekaterim rojakom pa vseeno.

— Maaama! — prituli otrok izza vogala.

— Križ božji, pa frišno sem ga oblekla — se hudeje mama — kaj si pa delal, da si tako osvinjan! Pačka nemarna! Le poglej tistega fantka, kako je lep!

Anton Straus se obsoja na 7 let težke ječe, štiri leta izgube častnih pravic. Gselman Angele se oprosti vsake krivde

V obrazložitvi sodbe ugotavlja predsednik, da nosi sicer moralno odgovornost za uničenje dveh ljudi, pokojnega moža in obsojenega Strausa, obtožena Angela Gselman, po kazenskem zakoniku pa manjkajo dokazi za direktno sokrivdo.

V Laškem
je umrla po dolgi in mučni bolnici, preideva s tolažili za umirajoče, Grafenauer Josipina, soproga direktorja zemljiske knjige v pokolu.

V Poljčanah
je umrl v starosti 76 let tamošnji mojster in posestnik France Smeh. Pokojnika je spremljala velika množina v večnemu počitku ter tako podala dokaz izredne priljubljenosti in spoštovanja, ki ga je užival med ljudmi.

Novi grobovi.
V visoki starosti sta umrli 2 užitkarice vdovi in sicer Neža Janžekovič v Dornavi, ki je dosegla starost 90 let

Mož v ognjeni peči

Roman iz življenja

Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

27

— Zakaj si tako kratkobeseden? Povej mi kaj o njej. Ne, nikar. Mrtva je. Samo nekaj bi rada vedela: ali ti je kaj slabega povedala o mojem očetu?

Pavel zmaje z glavo.

— Nikdar ni mogla biti jazna, — ji odgovori. — Živila je s čuti in živeci, njeno življenje je bilo kot zibanje v zraku, pozalila je vse sence, kadar je stala na solnec, in solnce je ljubila. Seveda je morala sinu, ko je dovolj dorastel, da je smel zahtevati, vse pojasniti, toda tudi to se je zgodilo brez jeze in zaničevanja. Kako je vse bilo, sem izvedel še iz pisem njenе zapuščine.

— Torej ti veš —

Pavel zamahuje z roko in Dija molči; tihovzdihne in z nogami ropoče po tleh.

— Morem si misliti, — prične zopet Dija, kot bi govorila sama s seboj in kot bi njen glas prihajal iz daljave, — da ti ni lahko uživiti se v očetov značaju. Matere nisem poznala, vzgojil me je oče, trdo kot otroka kakve vojaške družine. V nedotakljivosti angleškega visokega plemstva, kateremu je prijaznost do podložnih ljudi znak odličnega mišljenja, kakor strogost proti samemu sebi. V tem neusmiljenem obvladanju čustev je pojasnjena očetova narava. Ko je zavrgel svojo ženo in tebe in se je odpovedal svoji edini sestri — tudi to mi je znano — je zadel tudi sam sebe. Podljarmil je bolečino, in v jezi svoje ljubezni je zmagal, premagal je sam sebe.

— Ali naj bo to obramba, Dija? — vpraša Pavel. — Ali hočeš to imenovati velikost?

— Rolf ničesar drugega nočem, kot samo zbuditi v tebi razumevanje njega. Nikdar ga nisem videla jokati. Pri tem pa sem na tihem pogosto jokala zanj. Kajti njegova trdost je mnogokrat zadela mojo mehkobo. To inam mogoče po materi. Toda bala sem se osamelosti, ki jo je oče ustvaril za men. Toda prenesla sem, česar mati ni mogla prenesti. Iskala je naklonjenosti, jaz sem se naučila sama hoditi.

— Do križpotu, kjer najdeš spremstvo.

— Spremstvo bi tudi mogla najti, toda spremjevaleci niso bili za mene. Navajena sem na gore, oni pa so imeli radi nizne. Toda ne govoriva o meni, govorila bom o očetu, tudi zradi tebe. Spomni se, kar sem ti rekla na dan twojega priroda: odkar je vedel, da boš prišel, ga nekaj grize. In to se je še poveloča. Črv neprestano grize.

Sapa zašumi okoli hiše in se razvije okoli vogla. Tiho zaročatajno okna.

— Nevilhta, — pravi Pavel.

— Ne, — odgovori Dija. — ni čas za to. Suh vihar. Toda ta hiša je zgrajena za to in vse prenese. Ako zaropata nekaj opeki, naju ne sme motiti. Očeta si zelo prenenetil, Rolf — to si bil ti.

— In zakaj?

— To ni takoj pojasnjeno. Najprej pač, ker mu je ugajalo tvoje znanje, tvoje zmožnosti in veselje do dela. Potem pa tudi, ker izgleda drugače, kot pa je pričakoval.

Pavel postaja pozornejši.

— Kaj naj to pomeni, Dija? — vpraša.

— To pomeni, da je mislil, tako se mi zdijo, da boš podben onemu drugemu, kateremu ni pozabil. Pred kratkim je govoril o tebi in tedaj je rekel: — Fant je vendar le pravi Zaler. — Tako je rekel, jaz pa sem prikimala.

Zopet prihrumi veter in zopet zaropatajo okna. Pavel vstane in zapre notranja steklena vrata verande. To pa je storil samo, da zakrije naraščajoče razburjenje. Kar je povedala Dija, je samo potrdilo to, kar je razmišljaval in sumil. Dobro je bilo, da Zaler ni gledal v Flavignyjeve oči.

— Razumem, — pravi Pavel z lahnim nasmehom.

— Ljubezni naklonjenost narave, — pravi Dija. — Prevara ali ne, gre za korist vprašanja. Oče preminja svojo sodbo glede najine matere.

Pavel obstoji pri steklenih vratih. Za njimi so zunanjia vrata iz cedrovine, okovana s pločevino, ki ropota v viharju. Ropota pa tudi za njegovim čelom, tu je našel vihar odmev. Čutil je boj: boj za Rolfa se je šele sedaj pričel.

— Dobro, Dija, — pravi. — Prevara ali ne — ponovim tvoje besede. Kot se oče prepira s svojimi občutki, je njegova stvar. Toda korist —?

— Ne oprimi se tega izraza. Prevardi mirno in hladno, zaradi mene tudi trgovsko, korist, ki more priti iz premembre očetovega mišljenja. Dozdaj si zanj komaj živel. Vsako leto ti je plačeval svoje prisuevke in s tem si bil odpravljen. Ako bi ga prosil za pomoč, bi se ti mogoče podal, toda z mrmrjanjem. Vsled tega si napravil pametno šahovsko potezo, da si mu poslal načrt svoje iznajdbe.

— Prosim, Dija, — pravi Pavel, — to ni bila šahovsko poteza, saj ne v špekulativnem smislu, kakor menda ti misliš.

— Med seboj si ne bova ničesar prikrivala, — pravi Dija skoro osorno. — Ali nisi iskal zblizanja?

— Samo od trgovca, kateremu sem obljudil udeležbo pri svoji stvari. O, Dija, misliš, da je bil to poskus potipati njevo sreco. O, ne, v tem pa me ne poznaš. Dovolj mi je bilo težko prejemati njegov denar. Toda mati je umrla brez vseh sredstev, jaz pa sem moral izpeljati. cesar sem se lotil. Še nekaj ti bom povedal. Juristi so mi hoteli dopovedati, da imam slike pravice do očeta, četudi mi je odrekel priznanje. Toda rajši bi si dal odrezati roko, kot pa bi to mogel oropati dedščine.

Dija nepremično gleda vanj. V njemih očeh je bila radovednost, da bi ga bolje razumela. Ko tako govoriti, zveni od zgoraj navzdol. Bil je Zalerjev ponos.

— Oče še živi, — pravi Dija, — in v vprašanju dedščine bi moral tudi mene poslušati. Moj brat si. Toda tvoje besede mi ugajajo. Oprosti, ako sem pričela z napačnim domnevjanjem. Na stvari se nič ne izpremeni. Oče te je vzljubil, to je gotovo. Ne samo zaradi stvari, temveč človeško. Pozdravil te je kot sina, in ti mu pravi oče. To je lahko reči. Aki pa ne more priti čas, ko pri sami besedi zveni tudi utrip sreca?

(Dalje prihodnjič)

Se vedno je čas, da ste navzoči pri otvoritvi EVHARISTIČNEGA KONGRESA V LJUBLJANI OD 28. DO 30. JUNIJA POTUJTE Z R E X NAJHITREJŠIM PARNIKOM NA JUŽNI PROGI 15. JUNIJA

Po šestih dneh čudovite lepe vožnje čez ocean in po Sredozemskem morju, boste prišli v Genovo. Od tam pa se boste petjam z brezvlakom v Jugoslavijo.

Za pojasnila vprašajte katerogakoli zastopnika ali pa na 64 FIFTH AVENUE. (Rockefeller Center), NEW YORK CITY

ITALIAN LINE

IMELI SO GA — PA SO GA ISKALI ...

90 detektivov je te dni kar dva dni iskalo profesorja, ki se je izgubil v Parizu. Povsod so ga iskali, profesor pa je bil tam kjer ga detektivi niso znali iskati.

Profesor George Hopkins je Američan. Peča se z egiptovskim starinoslovjem ter že 25 let predava na ameriških univerzah. Pred nekaj tedni se je pripeljal v Evropo. Obiskal je Pariz, da bi v pariški narodni biblioteki preštudiral nekaj knjig za svoje veliko delo, katero že več let piše. Učenij profesor je bil prvič v Parizu. Z njim je prišla tudi njegova žena, ki pa ima veliko dela s tem, da svojega moža nadzira kakor malega otroka. Gospod profesor je namreč strašno raztresen. Skrbna gospa je svojega moža vsako dopoldne spremlja do veže narodne biblioteke, kjer je tri ure študiral egiptovske starine. Čez tri ure je prišla žena pouj in ga odpeljala.

Tretjega dne opoldne pa je na policijskem ravnateljstvu zapel telefon. Od komisariata so telefonirali, da so aratriali glasovitev vlonilca Jacquesa Crebina, ki pa trdovratno taji in pravi, da je profesor Hopkins. Eno uro kasneje je srečna gospa svojega moža že odpeljala s seboj. S tem se je tudi pojasnilo, zakaj je profesor izginil.

V pondeljek dopoldne je profesor pol ure prej opravil v knjižnici in se sam spremljal po Boulevardu ter čakal ženo. Bil pa je tako zamišljen, da ni zapazil, kako ga nekdo opazuje. Profesor je še stopil v neko kavarno, neznanec pa za njim. Preden je profesor dobredrušen, mu je neznanec že pobral iz sukuje vse listine in potni list, namesto tega pa mu je vtoknil v žep elegantno škatlico.

Neznanec, ki seveda ni bil

znanila policiji. Policia je takoj alarmiral 90 detektivov, ki so po vsem mestu začeli iskati izgubljenega profesorja. Vse zmanjša! Profesorja ni bilo niti zvečer niti drugi dan. Gospa je že prosila, da truplo ubogega moža, ki se je gotovo ponesrečil, poiščejo v Semini, kamor so ga vrgli zločinci.

Tretjega dne opoldne pa je na policijskem ravnateljstvu zapel telefon. Od komisariata so aratriali, da so aratriali izmisljena značna zgodba o Newtonovi priljubljeni mački, kateri na ljubo je prevratil vratia svoje sobe, da bi lahko hodila ven in noter. Ko je ta mačka vrgla tri mlade, je naredil Newton še tri odprtine, po eno za vsako mačko. Veliki znanstvenik dolgo ni mogel razumeti, zakaj se to tako čudno zdi njegovim domaćim. Ko so mu naposled raztolmlčili, da bi zadostovala za vso mačjo družino samo prva luknja, se je Newton na vse grlo zakrohal in se dolgo ni mogel pomiriti. Izkazalo se je, da je bil ves čas tako poglobljen v neko matematično vprašanje,

nihče drugi kakor glasoviti vlonilec Crebin, je nato telefoni policiji, da se vlonilec Crebin skriva v tej in tej kavarni, preoblečen v raztreseno profesarja. Čez 20 minut so detektivi profesarja že imeli v svojih pesteh ter so ga zaprli. Pri njem so našli škatljico z dragoceno brošo, katera je bila dva dne prej ukradena pri nekem draguljarju. Medtem pa so drugi detektivi že iskali pogresanega profesarja, ki pa je sedel v celici št. 243 pod skrbnimi varstvom drugih detektivov, dokler se v sredo stvar ni pojasnila.

RAZTRESENI UČENJAKI

V Londonu je izšla resu znanstvena razprava o raztrenosti, katero so kazali številni ugledni znanstveniki. Njen avtor je skrbno pregledal vse znane podatke in na temelju zgodovinskega gradiva razglasil za pravljivo maršikatero znano smešnicino. Spravil pa je v svojo zbirko samo take, ki jih potrjujejo zanesljivi sodobniki, spomini, dopisovanje itd.

Tako n. pr. navaja nekaj znekot o raztrenem New-tonu:

Newton je slekjoprej vzgled neverjetne raztrenosti. Ven dar zatrjuje avtor, da je popoloma izmisljena značna zgodba o Newtonovi priljubljeni mački, kateri na ljubo je prevratil vratia svoje sobe, da bi lahko hodila ven in noter. Ko je ta mačka vrgla tri mlade, je naredil Newton še tri odprtine, po eno za vsako mačko. Veliki znanstvenik dolgo ni mogel razumeti, zakaj se to tako čudno zdi njegovim domaćim. Ko so mu naposled raztolmlčili, da bi zadostovala za vso mačjo družino samo prva luknja, se je Newton na vse grlo zakrohal in se dolgo ni mogel pomiriti. Izkazalo se je, da je bil ves čas tako poglobljen v neko matematično vprašanje,

da mi mogel temeljito misliti na postranske zadeve.

Angleski fizik Faraday si je v četrtek ujibil glavo nad neko težko zvezdarsko nalogo. Naposled jo je le zmagal in priredil javno predavanje o novem odkritju. Začenjeni poslušavci so razodeli Faradaju da je že pred leti rešil in objavil v strokovnih listih isto vprašanje... on sam.

Francoški fizik Ampere, čigar ime živi v električni merilni enoti, je stalno zamenjaval in narobe rabil najrazlične stvari. Pri predavničih na Sorboni je vedno pobrisal šolske tablo z žepnim robcem ter vtaknil v žep brisačo, ki je visela na tabli. Slušatelji so hotejeli pomagati raztrenemu profesorju in se nekoč brisačo na tablo privezali. Ampere je bil ves zmeden, ko je zmanjšal poskušal brisačo odtrgati. Pomiril se je šele, ko si je nabasal žep s kredo.

ZANIMANJE ZA POGREBNE SVEČANOSTI

smrtnih ostankov slovenskih vojakov bivšega avstrije, pesnika, ki so bili ustreženi v Radgoni dne 27. ožiroma 1920. maja 1918, vedno raste. Pravljivljeni odbor dobiva vedno nove prijave. Posebno v velikem številu so se odzvala razna emigrantska društva. Marioborska občina bo dala udeležencem na razpolago avtobuse po znižani cenji in tudi iz Ljubljane bo peljal poseben avtobus v Gorijo Radgonu. Prišla bo tudi četa vojakov in vojška godba iz Maribora. Obenem z ustreženimi vojaki 97. pešč. pa bodo položeni v skupni grob tudi vojaki marioborskega polka, ki so padli dne 4. februarja 1919 v bojih za Radgona. Od teh je bilo šet prepečenih iz Hallerainha v Avstriji, nedaleč od Radgona, dvanajst pa je bilo do sedaj pokopani na pokopališču pri Sv. Petru v Gornji Radgoni.

Na pokopališču pri Sv. Petru v Gornji Radgoni pa so bili dosedaj pokopani: Ajd Franc, Zorman Jakob, Govodčič Friderik, Uršič Ivan, Šabel Konrad ter še sedem vojakov, katerih imena pa niso znana.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačljivo naročino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razpoložili za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko ne potrebnega dela in stroškov, da to Vas prosimo, da skušate na ročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa placujte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imenujejo tiskana z debelimi črkami ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laubin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Saftig

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevčič, J. Lukantich

Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Mary Bambich, Joseph Ivanc

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Jože Zelezn

vat

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Jože Ze